

ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม

ตำบลทุ่งไ้้ง อำเภอมือง จังหวัดแพร่

ปฐมชัย กรเลิศ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 2 กรกฎาคม 2563

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 10 กรกฎาคม 2563

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 8 กันยายน 2563

ดร.กัสม่า กาซ็อน

รองศาสตราจารย์ สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการทำผ้ามัดย้อม และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งไ้้ง อำเภอมือง จังหวัดแพร่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหม้อห้อมทุ่งเจริญย้อมสีธรรมชาติ บ้านทุ่งไ้้ง ตำบลทุ่งไ้้ง อำเภอมือง จังหวัดแพร่ จำนวนทั้งหมด 20 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตผ้ามัดย้อม ผ้ามัดย้อมที่นำไปผลิตเสื้อ มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 154.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 250 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 96 บาท/ผืน กางเกงมีต้นทุนรวมเฉลี่ย 187.17 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 290 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 102.83 บาท/ผืน ผ้าพันคอมีต้นทุนรวมเฉลี่ย 148.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 250 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 102 บาท/ผืน ผ้าเช็ดหน้ามีต้นทุนรวมเฉลี่ย 25.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 50 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 25 บาท/ผืน หมวกมีต้นทุนรวมเฉลี่ย 95.00 บาท/ใบ ผลตอบแทนเฉลี่ย 150 บาท/ใบ มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 55 บาท/ใบ กระเป๋ามีต้นทุนรวมเฉลี่ย 100.67 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 150 บาท/ใบ มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 49.33 บาท/ใบ ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนของการผลิตผ้ามัดย้อม มีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขายสุทธิ 37.73% และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) 60.60% ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมา ได้แก่ ด้านต้นทุนและค่าใช้จ่าย ด้านการผลิตภัณฑ์

คำสำคัญ: ต้นทุน ผลตอบแทน ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม

Cost and Return from Tie Dye Fabric Products, Thung Hong Sub-District, Mueang District, Phrae Province

Patomchai Kornlert

*Lecturer, Accountancy Program,
Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Rai*

Received: 2 July 2020

Revised: 10 July 2020

Accepted: 8 September 2020

Dr.Kasama Kason

Associate Professor, School of Accounting, Chaing Rai Rajabhat University

Abstract

This research aimed to study the cost and return of tie dye fabric. And to study the processing of tie-dye products of Ban Thung Hong, Thung Hong Sub-district, Mueang District, Phrae Province. The target group used in this study is A total of 20 cases of the Mo Hom Thung Charoen Community Enterprise Group, Ban Thung Hong, Tung Hong Sub-district, Muang District, Phrae Province.

The research results were found that Results of cost and return analysis in tie-dye fabric production Tie-dyed fabrics used to manufacture shirts Average total cost of 154.00 baht / piece, average return 250 baht / piece, average net profit 96 baht / piece, average total cost 187.17 baht / piece, average yield 290 baht / piece, average net profit 102.83, scarf with an average total cost of 148.00 Average return of 250 baht / piece, average net profit 102 baht / piece, average total cost of handkerchief 25.00 baht / piece, average return 50 baht / piece, average net profit 25 baht / piece, average total cost of 95.00 baht / piece The average yield is 150 baht / bag, the average net profit is 55 baht / bag, the average total cost is 100.67 baht / bag, the average return is 150 baht / bag, the average net profit is 49.33 baht / bag. Invest in tie-dye production the operating profit to net sales ratio was 37.73% and the Return on Investment (ROI) of 60.60%. Considering each aspect, it was found that the side with the highest average was product, followed by cost and expense and product

Keywords: Cost, Return, Tie dye products

บทนำ

ผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ดำรงเอกลักษณ์ในรูปแบบและสีสัน คือ เส้นใยฝ้ายที่เป็นวัตถุดิบจากธรรมชาติ รูปแบบที่เรียบง่ายที่เกิดจากกระบวนการออกแบบลวดลาย และสีสันจากวัตถุดิบตามธรรมชาติ สิ่งเหล่านี้คือเอกลักษณ์ของผ้ามัดย้อมที่ได้ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสู่คนรุ่นต่อๆ มา แต่สิ่งที่เป็เอกลักษณ์ของความเรียบง่ายนี้ ไม่ได้โดนใจคนไทยหรือทำให้คนไทยรู้สึกภาคภูมิใจแต่อย่างใด แต่กลับไปโดนใจหรือถูกใจ ชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวญี่ปุ่นแทน คนไทยในยุคหลังๆ ดูความงามจากผ้าย้อมสีธรรมชาติไม่เป็น กลับเห็นว่า เป็นความล้าสมัย (วรรณพร แซ่ซิ้ม, 2559)

ผ้ามัดย้อมจึงเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่มีส่วนช่วยให้เด็กๆ ได้มีพัฒนาการทางสมองและกล้ามเนื้อ เพราะว่าการทำผ้ามัดย้อมเป็นการนำผ้าขาวจากที่ไม่มีคุณค่ามาเติมเต็มให้มีค่าจากที่ไม่น่าสนใจและมาทำให้ดูน่าสนใจ ให้ดูดีและให้เห็นคุณค่าของผ้าขาวที่เรานำมาดัดแปลงจากผ้าที่ไม่มีลวดลาย สีส้มสวยก็นำมา ทำให้เกิดลวดลายต่างๆ ย้อมสีเส้นให้สวยงามให้เข้ากับแฟชั่น แต่ในปัจจุบันกิจกรรมผ้ามัดย้อมเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่กำลังลดหายไปจากสังคมและถูกมองว่าเป็นผ้าที่ไร้คุณค่า เพราะว่าในปัจจุบันแฟชั่นสมัยใหม่มาแรงแข่งตลอดเวลาหาซื้อได้ง่ายและในสมัยนี้จะตามแฟชั่นกันมาก เพราะตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็ว ทันใจในทุกรูปแบบ (ลัดดา บุตรเลี้ยง, 2559)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหม้อห้อมทุ่งเจริญย้อมสีธรรมชาติเป็นศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำผ้ามัดย้อม ซึ่งถือเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่มีชื่อเสียงในจังหวัดแพร่ มีการสาธิตขั้นตอนการทำผ้าหม้อห้อมหรือผ้ามัดย้อม โดยเริ่มตั้งแต่แรกจนถึงเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งผู้ที่มาเยี่ยมชมยังสามารถออกแบบจัดทำลวดลาย และลงมือย้อมผ้าได้ด้วยตนเอง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแห่งนี้เกิดจากการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อจัดการกองทุนของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ และเพื่อตอบสนองปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสนับสนุนการพึ่งพาตนเองภายในชุมชน อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านและรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของผ้าหม้อห้อมหรือผ้ามัดย้อมให้ยั่งยืน (กรรณิกา เพชรแก้ว, 2561) อย่างไรก็ตามกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังขาดความรู้ทางด้านการคำนวณหาต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้จากการขายผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม จึงทำให้ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่ทราบข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนที่แท้จริง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม โดยศึกษาจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหม้อห้อมทุ่งเจริญย้อมสีธรรมชาติ ตำบลทุ่งไ้ย้ง อำเภอมือเมือง จังหวัดแพร่ เพื่อให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

กรอบแนวคิดต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเรื่องต้นทุน

ต้นทุน หมายถึงรายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อก่อให้เกิดทรัพย์สิน ไม่ใช่รายจ่ายที่จ่ายไปแล้วเป็นค่าใช้จ่าย ต้นทุนเมื่อได้มีการขายจึงจะเป็นค่าใช้จ่าย ซึ่งต้นทุนผลิตภัณฑ์ประกอบไปด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายในการผลิต (กนกเพิ่ม ชันโคกกรวด, 2558)

วัตถุดิบ ประกอบด้วยวัตถุดิบทางตรงและวัตถุดิบทางอ้อม วัตถุดิบทางตรง หมายถึงส่วนประกอบหลัก หรือส่วนประกอบโดยตรงที่ใช้ในการผลิต ส่วนวัตถุดิบทางอ้อมส่วนประกอบในการสนับสนุน ที่สามารถคิดคำนวณต้นทุนเข้ากับผลิตภัณฑ์รายชิ้นได้อย่างแน่นอนวัตถุดิบทางอ้อมจะถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าแรงงาน ประกอบด้วย ค่าแรงงานทางตรงและค่าแรงงานทางอ้อม ซึ่งค่าแรงงานทางตรง หมายถึงค่าแรงงานที่ถูกปันส่วนเข้ากับผลิตภัณฑ์โดยตรง เช่น ค่าแรงงานในการตัดเย็บเสื้อผ้า ส่วนค่าแรงงานทางอ้อมหมายถึงค่าแรงงานโดยรวมที่ไม่สามารถแยกเข้าสู่กระบวนการผลิตทันทีโดยตรงได้ เช่น เงินเดือนผู้ควบคุมงาน เงินเดือนพนักงานรักษาความปลอดภัยในโรงงาน เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายในการผลิต ประกอบด้วย วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงงานทางอ้อม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าภาษีโรงงาน โรงงาน เป็นต้น

แนวคิดเรื่องผลตอบแทนจากการลงทุน

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิดเรื่องผลตอบแทนจากการลงทุนที่นำอัตราส่วนทางการเงินมาใช้วิเคราะห์จำนวน 2 อัตราส่วนดังนี้

1. อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการหากำไรเมื่อเทียบกับยอดขาย สูตรที่ใช้ในการคำนวณอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ มีดังนี้

$$\text{อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{ขายสุทธิ}} \times 100$$

2. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment: ROI) คือ อัตราส่วนของกำไรสุทธิกับค่าใช้จ่ายหรือกำไรจากการลงทุนเทียบกับค่าใช้จ่ายที่ลงทุนไป

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน} = \frac{(\text{รายรับ}-\text{ต้นทุน})}{\text{ต้นทุน}} \times 100$$

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นันทิดา ชะเวงรัมย์และคณะ (2561) พบว่า กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกเมือง มีจำนวนต้นทุนรวมการทอผ้าไหมจากผ้าไหม จำนวน 30 ผืน โดยรวมจำนวน 27,897 บาท แยกได้ดังนี้ ค่าวัตถุดิบ จำนวน 6,664 บาท ค่าแรงงาน จำนวน 20,420 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิต จำนวน 341 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 472 บาท และมีรายได้จากการขายต่อปี จำนวน 6,600,000 บาท เมื่อพิจารณาจากผู้ทอผ้าไหม จำนวน 30 คน พบว่า โดยเฉลี่ยมีการทอผ้าไหมต่อปีต่อคน จำนวน 110.00 ผืน รายได้จากการขายต่อผืนต่อคน จำนวน 2,000.00 บาท และมีรายได้จากการขายต่อปีต่อคน จำนวน 220,000.00 บาท

เมธิกา สีนสุรินทร์ (2562) พบว่า ปัญหาในการปักผ้าชนเผ่าม้ง ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัญหาด้านการปักผ้า ($\bar{X}=1.44$) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านต้นทุน ($\bar{X}=1.10$) และสุดท้าย ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดหาวัตถุดิบ และปัญหาด้านการนำออกจำหน่าย ($\bar{X}=1.07$)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษานี้เป็นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งไ้อง อำเภอมือง จังหวัดแพร่ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหม้อห้อมทุ่งเจริญย้อมสีธรรมชาติ ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 20 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหม้อห้อมทุ่งเจริญย้อมสีธรรมชาติ ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ จำนวน 20 ราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกประชากรทั้งหมดที่มีอยู่ เนื่องจากเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีวิธีการผลิตที่เหมือนกัน และมีผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกมาไม่แตกต่างกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน และอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการทำผ้ามัดย้อม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนของการผลิตผ้ามัดย้อม

ตอนที่ 4 ผลการประเมินปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตจากการผ้ามัดย้อม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ผลิตผ้ามัดย้อมของชุมชนบ้านทุ่งโฮ้ง จังหวัดแพร่ โดยการตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน และอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการรวบรวมค้นคว้าข้อมูลจากเว็บไซต์ วารสาร หนังสือ เอกสารที่เผยแพร่จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม โดยใช้สถิติรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive) ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สถิติเชิงเนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่ได้มาได้ โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการทำผ้ามัดย้อม

1. นำข้อมูลต้นทุนในการทำผ้ามัดย้อมจากผู้ตอบแบบสอบถาม มาคำนวณหาต้นทุนในการผลิตผ้ามัดย้อม ซึ่งประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายในการผลิต

2. คำนวณหารายได้เฉลี่ย และกำไรสุทธิเฉลี่ยของผู้ผลิต เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการคำนวณและวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน

ตอนที่ 3 ผลตอบแทนจากการลงทุนของการผลิตผ้ามัดย้อม

การคำนวณและวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อขายสุทธิ
2. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment: ROI)

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตจากการผลิตผ้ามัดย้อม

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สถิติเชิงเนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่ได้มา โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ผลิตผ้ามัดย้อมเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 – 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.00 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 45.00 ประกอบอาชีพทำผ้ามัดย้อมเป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 90.00 ผู้ผลิตผ้ามัดย้อมจะนำผ้ามัดย้อมไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ส่วนใหญ่จะนำไปผลิตเป็นเสื้อ กางเกง หมวก ผ้าพันคอ ผ้าเช็ดหน้า และกระเป๋า และจัดจำหน่ายทั้งขายส่งและขายปลีก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตผ้ามัดย้อม

จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลิตภัณฑ์เสื้อ มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 154.00 บาท/ผืน ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ย 101.14 บาท/ผืน ค่าแรงงานทางตรงเฉลี่ย 7.86 บาท/ผืน ค่าใช้ในการผลิตเฉลี่ย 45.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 250.00 บาท/ผืน กำไรสุทธิเฉลี่ย 96.00 บาท/ผืน

ผลิตภัณฑ์กางเกง มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 187.17 บาท/ผืน ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ย 130.50 บาท/ผืน ค่าแรงงานทางตรงเฉลี่ย 8.33 บาท/ผืน ค่าใช้ในการผลิตเฉลี่ย 48.33 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 290.00 บาท/ผืน กำไรสุทธิเฉลี่ย 102.83 บาท/ผืน

ผลิตภัณฑ์ผ้าพันคอ มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 148.00 บาท/ผืน ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ย 100.00 บาท/ผืน ค่าแรงงานทางตรงเฉลี่ย 5.50 บาท/ผืน ค่าใช้ในการผลิตเฉลี่ย 42.50 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 250.00 บาท/ผืน กำไรสุทธิเฉลี่ย 102.00 บาท/ผืน

ผลิตภัณฑ์ผ้าเช็ดหน้า มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 25.00 บาท/ผืน ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ย 14.00 บาท/ผืน ค่าแรงงานทางตรงเฉลี่ย 5.00 บาท/ผืน ค่าใช้ในการผลิตเฉลี่ย 6.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 50.00 บาท/ผืน กำไรสุทธิเฉลี่ย 25.00 บาท/ผืน

ผลิตภัณฑ์หมวก มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 95.00 บาท/ใบ ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ย 40.00 บาท/ใบ ค่าแรงงานทางตรงเฉลี่ย 5.00 บาท/ใบ ค่าใช้ในการผลิตเฉลี่ย 50.00 บาท/ใบ ผลตอบแทนเฉลี่ย 150.00 บาท/ใบ กำไรสุทธิเฉลี่ย 55.00 บาท/ใบ

ผลิตภัณฑ์กระเป๋ามีต้นทุนรวมเฉลี่ย 100.67 บาท/ใบ ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ย 55.00 บาท/ใบ ค่าแรงงานทางตรงเฉลี่ย 5.67 บาท/ใบ ค่าใช้ในการผลิตเฉลี่ย 40.00 บาท/ใบ ผลตอบแทนเฉลี่ย 150.00 บาท/ใบ กำไรสุทธิเฉลี่ย 49.33 บาท/ใบ

3. ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนของการผลิตผ้ามัดย้อม

อัตราผลตอบแทนการลงทุน (ROI) 60.60%

อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเฉลี่ย 37.73%

4. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.68$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

ด้านการผลิต

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการผลิตผ้ามัดย้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=2.25$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คุณภาพวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X}=3.00$) รองลงมาได้แก่ ไม่มีความแน่นอนในการผลิต ($\bar{X}=2.50$) และความรู้ความสามารถ ในการผลิต ($\bar{X}=2.25$)

ด้านผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการด้านผลิตภัณฑ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การกวดราคาจากพ่อค้าคนกลาง และการแข่งขันทางด้านราคา ($\bar{X}=3.50$) รองลงมาได้แก่ รูปแบบที่ผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของลูกค้า ($\bar{X}=3.40$) และความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์ของตลาดไม่แน่นอน ($\bar{X}=3.35$)

ด้านต้นทุนและค่าใช้จ่ายอื่นๆ

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการ ด้านต้นทุนและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=2.48$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการผลิต เช่น ค่าไฟฟ้า ($\bar{X}=3.05$) รองลงมา ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้มีราคาสูง ($\bar{X}=2.55$) และไม่มีเงินทุนเพื่อซื้อวัตถุดิบ ($\bar{X}=1.85$)

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า ผ้ามัดย้อมที่นำไปผลิตเสื้อ มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 154.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 250 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 96 บาท/ผืน ทางเกงมีต้นทุนรวมเฉลี่ย 187.17 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 290 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 102.83 บาท/ผืน ผ้าพันคอมีต้นทุนรวมเฉลี่ย 148.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 250 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 102 บาท/ผืน ผ้าเช็ดหน้ามีต้นทุนรวมเฉลี่ย 25.00 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 50 บาท/ผืน มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 25 บาท/ผืน หมวกมีต้นทุนรวมเฉลี่ย 95.00 บาท/ใบ ผลตอบแทนเฉลี่ย 150 บาท/ใบ มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 55 บาท/ใบ กระเป๋ามีต้นทุนรวมเฉลี่ย 100.67 บาท/ผืน ผลตอบแทนเฉลี่ย 150 บาท/ใบ มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 49.33 บาท/ใบ จากผลการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ต้นทุนในการผลิตผ้ามัดย้อมจะประกอบไปด้วยวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับ นันทิดา ชะเวงรัมย์และคณะ (2561) พบว่า กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโคกเมือง มีจำนวนต้นทุนรวมการทอผ้าไหมจากผ้าไหม จำนวน 30 ผืน โดยรวมจำนวน 27,897 บาท แยกได้ดังนี้ ค่าวัตถุดิบ จำนวน 6,664 บาท ค่าแรงงาน จำนวน 20,420 บาท ค่าใช้จ่ายในการผลิต จำนวน 341 บาท และ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 472 บาท และมีรายได้จากการขายต่อปี จำนวน 6,600,000 บาท เมื่อพิจารณาจากผู้ทอผ้าไหม จำนวน 30 คน พบว่า โดยเฉลี่ยมีการทอผ้าไหมต่อปีต่อคน จำนวน 110.00 ผืน รายได้จากการขายต่อผืนต่อคน จำนวน 2,000.00 บาท และมีรายได้จากการขายต่อปีต่อคน จำนวน 220,000.00 บาท

2. จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินการผลิตผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.68$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=3.31$) รองลงมา ได้แก่ ด้านต้นทุนและค่าใช้จ่าย ($\bar{X}=2.48$) ด้านผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=1.44$) รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านต้นทุน ($\bar{X}=1.10$) และสุดท้าย ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดหาวัตถุดิบ และปัญหาด้านการนำออกจำหน่าย ($\bar{X}=1.07$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการที่ศึกษามาพบว่าส่วนใหญ่มีผู้ทำผ้ามัดย้อมอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปจึงควรสนับสนุนให้
ความรู้แก่เยาวชนเพื่อสามารถเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมในอนาคต และเพื่อสืบทอดงานฝีมือนี้
สืบต่อไป

2. ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัด
แพร่ ควรจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่นๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มยอดขายให้กับผู้ประกอบการ
ในการขายผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อม

2.2 ศึกษาแฟชั่นต่างๆ ที่กำลังมีความนิยม เพื่อให้ได้ลวดลายของผลิตภัณฑ์ที่มีความ
ทันสมัย และเป็นที่ต้องการของตลาดให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรรณิกา เพชรแก้ว. (2563 มิถุนายน 18). หม้อห้อม บ้านทุ่งโฮ้ง แพร่. แหล่งที่มา:

https://www.technologychaoban.com/uncategorized/article_83854

กนกเพิ่ม ชันโคกกรวด. (2558). การบัญชีต้นทุนเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บริษัทศูนย์หนังสือเมืองไทย จำกัด.
นันทิดา สะเว้งรัมย์และคณะ. (2561 กรกฎาคม 5). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้า

ไหมของแหล่งท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัด
บุรีรัมย์. แหล่งที่มา: <http://dspace.bru.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/3931>

เมธิกา สิ้นสุรินทร์. (2562). ต้นทุน ผลตอบแทน และปัญหาของผู้ปักผ้าชนเผ่าม้ง หมู่บ้านไทยเจริญ
ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ลัดดา บุตรเลียง. (2563 มิถุนายน 18). โครงการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ บิ๊ป รัต มัด ย้อม (ศิลปะ
การออกแบบลวดลายผ้าด้วยสีสังเคราะห์). แหล่งข้อมูล:

แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/phamadyxm/work-0/bth-thi-1-bthna>

วรรณพร แซ่ซิ้ม. (2563 มิถุนายน 18). ผ้ามัดย้อมจากผลลูกจาก. แหล่งที่มา:

<http://www.thaiinvention.net>